

נתת רשות לנחש להזיק. זוהי עצה - ואתן אדם תחתיך. האדם שנתן הקדוש ברוך הוא כפר תחמיו? אותו האדם שבא מהעם של הצד הרע, שאותו הנחש יאכל משלו, שפתיב ואתן אדם, אל תקרי אדם אלא אדם. ולאמים, זה הוא (בראשית כה) ולאם מלאם יאמץ, וזה זרעו של עשו שנתן תחת נפשו.

בעוד שהיו יושבים, הגה אותו היהודי שגזל אותו הגוי ההוא, שהרג אותו הנחש, בא מהדרך ועיף. ומתוך חזק השמש נכנס לאותו שדה וישב תחת עץ אחד, והוא מתרעם לקדוש ברוך הוא ומצדיק עליו הדין, ואומר: רבון העולם, גלוי וידוע קמך, דאנא לא חיישנא עלי, ועל גופאי, ועל ממוני כלום, דהא בדינא אתעביד כל מה שנעשה, אבל אב ואם זקנים יש לי, שאין לי במה אפרנס אותם, ועל זה חששתי. ועוד על כל זה - צרור אחד של דינרים שנהיה באותו הארנק, של עני אחד לעשות חפה לבתו העניה, מה יעשה? רבון העולם, על זה כואבני בלבי יותר.

בכה ואמר, (תהלים יט) משפטי ה' אמת צדקו יחדו. דיניו של רבון העולם הם אמת. למה הם אמת, משום שצדקו יחדו? שהרי בשעת הדין, כשהקדוש ברוך הוא רוצה לעשות דין, כמה בעלי מגנים עומדים מצד זה ומצד זה, ונלחמים אלו באלו, ומצדיקים אלו באלו. פיון שהצדיקו אלו באלו והסכימו יחד, אזי משפטי ה' אמת צדקו יחדו. אימתי צדקו יחדו? כשמצדיקים כל בני הדין שלמעלה. ואני, רבון העולם, על זה אני בוכה, ולא על שלי!

דהא יהיבת רשו לחוּא לנזקא. דא הוא עיטא, ואתן אדם תחתיך. מאי איהו אדם דיהב קודשא בריך הוא כופר תחותיה. ההוא אדם דאתי מעמא דסטרא בישא, דההוא חיוּא מדיליה ייכול. דכתיב ואתן אדם, אל תקרי אדם, אלא אדם. ולאמים, דא הוא (בראשית כה) ולאם מלאם יאמץ, ודא זרעא דעשו, דיהיב תחת נפשיה.

אדהוּו יתבי, הא ההוא יודאי, דגזל ליה ההוא גוי, דקטליה חוּא, אתי מאורחא ולא. ומגו תוקפא דשמשא, עאל בההוא חקל, ויתיב תחות אילנא חד, והוה מתרעם לקודשא בריך הוא, ומצדיק עליה דינא, ואמר, מארי דעלמא, גלוי וידוע קמך, דאנא לא חיישנא עלי, ועל גופאי, ועל ממוני כלום, דהא בדינא אתעביד כל מה דאתעביד. אבל אבא ואמא סבין אית לי, דלית לי במה דאפרנס לון, ועל דא חיישנא.

ותו, על כל דא, צרורא חדא דדינרין דהוה בההוא ארנקא, דחד מסכינא למעבד חופה לברתיה ענייא, מה יעביד. מאריה דעלמא, על דא פאיבנא בלבאי יתיר.

בכה ואמר, (תהלים יט) משפטי ה' אמת צדקו יחדו. דינין דמארי עלמא קשוט אינון. אמאי אינון קשוט. בגין דצדקו יחדו. דהא בשעתא דדינא, דקודשא בריך הוא בעי למעבד דינא, כמה מארי תריסין קיימין מהאי סטר ומהאי סטר ומגיחין אלין באלין, ומצדיקין אלין באלין. פיון דצדקו אלין באלין ואסתפמו כחדא, כדין משפטי ה' אמת צדקו יחדו. אימתי צדקו יחדו, כד מצדיקין כל בני דינא דלעילא. ואנא מארי דעלמא, על דא אנא בכינא, ולא על ידי.